

Sjømat i verden – statusbilde uke 11, 2025

Sjømatrådet vil med dette notatet gi norsk sjømatnæring en oppdatering på løpende saker og scenarier som preger norsk sjømat i det globale bildet.

Dette er basert på en løpende monitorering av mediebildet, bransjepresse, analyser og kommunikasjon relatert til sjømat i våre prioriterte sjømatmarkeder. Sjømatrådet har ingen formening om hvorvidt det vil kunne komme unntak på enkelte varelinjer eller andre faktorer i denne saken. Vi tar forbehold om eventuelle skrivefeil.

I denne utgaven går vi nærmere inn på toll og opprinnelsesregler med USA i sentrum, i tillegg til å se nærmere på Kinas grep mot Canada og hvilke implikasjoner det kan ha for norsk sjømat.

USA – Canada – Mexico

Trump har utsatt økning i tollsatsene mot Mexico og Canada til 2. april. Det er viktig å påpeke at dette kun gjelder for varer som kan nyttiggjøre seg av [USMCA](#) – frihandelsavtalen mellom USA, Canada og Mexico. Overordnet gjelder følgende prinsipper for hvilke varer som kan nyttiggjøre seg av avtalen:

- varer som tilfredsstillter opprinnelsesreglene i USMCA
- varer som har krav på preferansetollbehandling iht. USMCA

Hvilke varer som de facto tilfredsstillter opprinnelsesreglene, og hvilke opprinnelsesregler som gjelder for hvilke varer, er det nå forskjellige meninger om.

Intrafish påstår at all sjømat har krav på preferansetollbehandling i USMCA, og er dermed inkludert i utsettelsen, WorldTariff-databasen til FedEx har derimot plassert all sjømat på 25% toll allerede, mens [NFI](#) vet ennå ikke, og vurderingen til Wall Street Journal er at det kan ta tid før vareomfanget er avklart på grunn av et intrikat og komplekst regelverk.

Vurderingen fra vår side er at all sjømat er inkludert i vareomfanget til USMCA, men, at særskilte opprinnelsesregler til spesifikke varelinjer kan gjøre at produktet mister retten til preferansetollbehandling.

Produktet er da ikke inkludert i utsettelsen frem til 2. april. Videre, da opprinnelsesreglene er avgjørende for å bestemme om produktet er inkludert eller ikke,

kan man anta at all sjømat som er fangstet eller oppdrettet (og eventuelt bearbeidet) i Canada, er del av vareomfanget som har fått utsettelse.

Gjensidige tollsatser

Resiproke – gjensidige – tollsatser mot alle USAs øvrige handelspartnere, inkludert allierte, er enn så lenge [fremdeles gjeldende fra 2. april](#).

Med bakgrunn i prinsippet om gjensidighet, vil for eksempel eksporten av laks fra Chile til USA ikke bli tollbelastet. Her foreligger det en frihandelsavtale i ordets rette forstand, hvor gjeldende tollsats er 0% hos begge avtaleparter.

Kinas toll mot Canada

Kina innfører 25% toll mot canadiske produkter, herunder 49 varelinjer som omfatter primært canadisk skaldyr, men også enkelte fiskearter. For arter som konkurrerer med Norge, så kan vi nevne blåveite, krabbe og kaldtvannsreker.

Tollsatsene trer i kraft 20. mars. Bakgrunnen for økningen i tollsatsene, er Canadas innføring av 100% toll på kinesiske el-biler og 25% toll på stål og aluminiumprodukter – noe som ble innført i oktober i fjor.

Største arter som møter toll: hummer, blåveite, krabbe og kaldtvannsreker. For Norges del er det blåveite, krabbe (snøkrabbe) og kaldtvannsreker som er mest relevante. Laks er unntatt fra toll.

Hvilke konsekvenser vil dette kunne ha for Norge?

Blåveite: Kina er det viktigste blåveitemarkedet for både Canada og Norge. Over halvparten av eksporten fra begge land går til Kina. Toll vil gjøre norsk blåveite mer attraktiv i Kina. Siden blåveite fra Canada utgjør kun 20 % av kinesisk totalimport, blir effekten moderat.

Reker: Kina er det største markedet for kaldtvannsreker globalt, og det største markedet for kanadiske kaldtvannsreker. Over halvparten av Canadas eksport av kaldtvannsreker går til Kina. Om lag 40 % av Kinas import av kaldtvannsreker kommer fra Canada.

For Norge er Kina et viktig vekstmarked, men vi har en lav markedsandel. Tollen på kanadiske reker vil påvirke vareflyten og de globale verdikjedene for kaldtvannsreker.

Norske reker blir mer attraktive i Kina, men vil møte økt konkurranse fra Canada i andre markeder, spesielt i Europa.

Snøkrabbe: Kun 5 prosent av Canadas snøkrabbeeksport går til Kina. USA er desidert største marked for Canada. Russland dominerer snøkrabbemarkedet i Kina. Siden Norge eksporterer svært lite snøkrabbe til Kina i dag, vil toll mot kanadisk snøkrabbe i Kina ha liten effekt for Norge.

I Canada venter man nå på fastsettelse av kvotene for 2025-sesongen og prisforhandlinger mellom fiskere og industrien, og det antas å bli krevende forhandlinger med all usikkerheten knyttet til toll, spesielt eventuell toll fra USA. Selv om Norge ikke er direkte rammet, risikerer norske aktører å bli påvirket av all usikkerheten.

Øvrige konstellasjoner

EU – USA

Her er status «*pending*», både på aksjon og reaksjon fra involverte partner.

Kina – USA

Mandag 3. mars økte USA tollsatsene med ytterligere 10% på varer importert fra Kina. Dette kommer på toppen av tilleggstollen på 10%, og grunntollsatsen i den amerikanske tolltariffen. Økningen ble iverksatt 4. mars. Eksempelvis har fryst filett av torsk, som hadde 0% MFN-toll, fikk 10% tilleggstoll den 4. februar, er nå belagt med 20% toll.

Russland – USA

I konstellasjonen mellom USA og Russland har Trump bedt om våpenhvileforhandlinger mellom Russland og Ukraina. Pressmildelet fra amerikansk side er ytterligere sanksjoner og/eller tollsatser mot Russland.

Da handelen derimot er minimal mellom stormaktene, anses utspillet å dreie seg primært om sikkerhetspolitikk, ikke handelspolitikk.

Status for markedsadgangen er dermed at sanksjonene (importforbud også på produkter bearbeidet i tredjeland) mot russisk torsk, pollock, krabbe og laks fremdeles er gjeldende.

Førstkommende (adresserte) mulighet for endring av tollsatser mot russiske varer er dermed innføringen av resiproke tollsatser 2. april.

USA – WTO

Under paraplyen til WTO, ba Canada den 5. mars om en *dispute consultation* med USA om innføring av tollsatser, da Canada mener at innføringen strider mot [GATT](#)-avtalen.

Kina ba om lignende konsultasjon allerede 4. februar, og reviderte sin anmodning den 5. mars for å inkludere den ytterligere økningen på 10% som er innført av USA.

USTR foreslår avgifter for kinesiske skip

U.S. Trade Representative (USTR), myndighetsorgan som har som oppgave å utvikle og fremme amerikansk handelspolitikk, publiserte den 24. februar resultatet av en etterforskning mot kinesisk handelsdominans på havgående transporttjenester. Anbefalingen fra USTR på bakgrunn av etterforskningen, er å avgiftsbelegge kinesiske skip som transporterer varer til USA, henholdsvis med avgiftssatser fra USD 500 000 til USD 1,5 million.

Merk at avgiftene foreslås å bli lagt på kinesiske *skip*, og ikke kinesiske *rederier*. Dette betyr at ikke-kinesiske rederier vil bli avgiftsbelagt dersom de opererer med skip som er bygd i Kina. Rasjonalet bak forslaget fra USTR er “...*unfair shipping practices carried out by China...*». Avgiftskravet vil naturligvis direkte påvirke marginene til amerikanske importører av sjømat.

For mer informasjon om denne tematikken, ta kontakt med:

- Øystein Valanes (markedsadgang): ov@seafood.no
- Josefine Voraas (analytiker skalldyr): jv@seafood.no
- Eivind Hestvik Brækkan (analytiker hvitfisk): eb@seafood.no